

ВІДГУК

д.мед.н. Белки Катерини Юріївни,

офіційного опонента дисертації Суліменка Євгена Миколайовича

«Оптимізація регіонарних методів знеболення пологів»,

подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії

за спеціальністю 222 Медицина

до спеціалізованої вченої ради ДФ 26.613.193

у Національному університеті охорони здоров'я України

імені П. Л. Шупика

Актуальність дисертаційної роботи

Пологи – це фізіологічний процес, однак він супроводжується значним больовим синдромом. Ступінь вираженості болю варіюється від помірного до нестерпного. Загалом 60,7 % жінок відчувають дуже сильний (31,9 %) та нестерпний (28,8 %) біль у першому періоді пологів. Тривалий больовий синдром може призвести до розвитку важких психологічних розладів з порушенням зв'язку між матір'ю і новонародженим, сексуальних порушень у майбутньому, а також сприяти розвитку післяпологової депресії матері. Регіонарні методики аналгезії є найефективнішими в забезпеченні знеболення пологів та визнані золотим стандартом в порівнянні з іншими методиками. Епідуральна аналгезія (ЕА) яка є «золотим стандартом» в знеболенні пологів має певні обмеження, як в клінічних можливостях виконання, так і в ефективності знеболення. Комбінована спінально-епідуральна аналгезія (КСЕА) в більшості випадків вирішує проблеми в досягненні високого рівня ефективності знеболення, але разом з цим частіше проявляється гіпотонія у роділлі та порушення ритму серцебиття плода на КТГ. Оскільки анестезіологічне забезпечення в пологах передбачає дотримання балансу між ефективністю аналгезії та безпекою застосування методики знеболення як для жінки, так і для плода, пошук оптимальної методики знеболення триває.

Незважаючи на наявність різних підходів до вирішення проблеми болю в пологах, на сьогодні не існує методу знеболення, який поєднав у собі ефективність аналгезії, відсутність побічних ефектів, відсутність впливу на життєво важливі системи організму роділлі, і як наслідок, впливу на плід, тому наукова робота Суліменка Євгена Миколайовича, присвячена підвищенню ефективності та безпеці регіонарних методів знеболення пологів, є актуальною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертація Суліменка Є.М. є фрагментом науково-дослідної роботи кафедри анестезіології та інтенсивної терапії: «Оптимізація регіонарних методів знеболення пологів», (№ держреєстрації 0120U105632, термін виконання: 2020 – 2024 рр).

Мета дослідження: підвищення ефективності знеболення та зниження частоти виникнення ускладнень у роділь та дітей шляхом використання модифікованої методики регіонарної аналгезії пологів.

Наукова новизна дисертаційної роботи

Автором дисертації визначено вплив модифікованої регіонарної методики епідуральної аналгезії з проколом ТМО (DPE) при знеболенні пологів на центральну гемодинаміку роділлі. Було визначено час досягнення аналгезії, частоту виникнення монолатеральних блокад та загальну ефективність знеболення пологів при використанні модифікованої методики DPE. Вперше в Україні визначено вплив методики DPE на вітальні функції плода та показники кислотно-основного стану дітей при народженні. Визначено вплив на центральну гемодинаміку роділлі зі стрімким та значущим зниженням ХОС та СІ, який корелює з високою частотою патологічних змін ЧСС плода на КТГ при застосуванні КСЕА в пологах.

Практичне значення результатів дисертаційної роботи

Знижено частоту ускладнень з боку матері на 38,2% при застосуванні DPE методики порівняно КСЕА та підвищено якість аналгезії в пологах на 14,8% порівняно з ЕА. Удосконалено процес вибору оптимальної регіонарної

методики знеболення пологів, розроблено та введено в практику рекомендації щодо застосування цієї методики для знеболення пологів.

Практичні рекомендації за результатами дослідження впроваджено у клінічну практику закладів охорони здоров'я, у навчальний процес кафедри анестезіології та інтенсивної терапії Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика.

Особистий внесок здобувача

Самостійно дисертантом було здійснено: патентно-інформаційний пошук, аналіз наукових джерел за темою дисертації; організовано збір первинного матеріалу; сформовано комп'ютерну базу даних; самостійно проведено підбір жінок та їх обстеження; статистичний аналіз та узагальнення отриманих даних, написання публікацій та розділів дисертаційної роботи. Дисертант особисто приймав участь у анестезіологічному забезпеченні, проведенні діагностичних заходів та спостереженні за пацієнтами в пологах та післяпологовому періоді.

Разом з науковим керівником – к.мед.н., доцентом Жежером А.О. було обрано напрям наукового дослідження, розробка дизайну та програми, узагальнення основних результатів дослідження.

Повнота оприлюднення матеріалів дисертаційної роботи

За темою дисертації опубліковано 6 статей у наукових виданнях, рекомендованих МОН України, з них 2 статті у виданнях, індексованих у базі даних Scopus. Основні положення та результати дослідження представлено й обговорено на науково-практичних конференціях різного рівня: науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання сучасного акушерства та гінекології», (м. Тернопіль, 2021 р.); науково-практична конференція «Молодіжна анестезіологічна конференція» (МАК-6) «Тріщинські читання» (для молодих вчених) (м. Київ, 2021р.); V міжнародний конгрес «Невідкладні стани та анестезіологічне забезпечення в акушерстві, гінекології та перинатології» (м. Київ, 2021 р.); Пленум Асоціації акушерів-гінекологів України та Науково-практичної конференції з міжнародною участю «Акушерство, гінекологія, репродуктологія: нові реалії» (м. Київ, 2022 р.); VI

міждисциплінарний науковий конгрес з міжнародною участю асоціації акушерських анестезіологів України «Анестезіологічне забезпечення та інтенсивна терапія в акушерстві, гінекології та перинатології» (м. Київ, 2023 р.).

Загальна характеристика дисертаційної роботи

Дисертаційне дослідження організовано у вигляді проспективного відкритого рандомізованого клініко-лабораторного дослідження, яке представлено у дизайні дослідження, що повною мірою дозволяло вирішити завдання і досягнути мети дослідження. У дослідження ввійшли 120 роділь яким проводився один з регіонарних методів знеболення пологів. На другому етапі дослідження, було проведено порівняльний аналіз якості та ефективності знеболення, результатів комплексного обстеження центральної гемодинаміки жінок в пологах, кардіотокографії плода та показників кислотно-лужного стану новонароджених. На третьому етапі, на основі отриманого порівняльного аналізу, проведено вибір найбільш ефективного та безпечного регіонарного методу знеболювання пологів. Результати та висновки повністю відповідають меті і завданням дослідження, чітко і повною мірою відображають отримані результати.

Практична рекомендація представлена у вигляді клінічної методики є чіткою, детальною, доступною для практичного використання і може бути широко впроваджена в лікувальних закладах. Результати даного дисертаційного дослідження можуть бути використані в практичній роботі лікарів анестезіологів, що надають допомогу в пологових будинках.

Недоліки, зауваження і уточнення щодо змісту і оформлення дисертації

Дисертаційна робота оформлена у традиційному виконанні, не містить суттєвих зауважень щодо змісту і оформлення. Робота повністю доступна до розуміння тих процесів, які досліджує автор. Є невелика кількість орфографічних та стилістичних помилок, які не впливають на зміст та розуміння наукової роботи.

Для дискусії виникає декілька питань:

1. Чи визначали ви відношення шансів (або відносний ризик) виникнення небажаних подій, наприклад, гіпотензії у породіль; брадикардії та дистресу плода залежно від обраного методу аналгезії?

2. Чи оцінювали ви отримані дані на нормальність розподілу та які критерії використовували для оцінки різниці між вибірками?

3. Чи були проведені схожі дослідження (та їх мета-аналізи) у світі та які їх результати?

Висновок

Дисертаційна робота «Оптимізація регіонарних методів знеболення пологів» є самостійною завершеною науковою роботою Суліменка Євгена Миколайовича, в якій подано практичні рекомендації щодо покращення ефективності та безпеки застосування регіонарних методів знеболення в пологах, яка відповідає пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44 та Вимогам до оформлення дисертації, затверджених Наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, а її автор Суліменко Євген Миколайович повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Анестезіологія та інтенсивна терапія»).

Доцент кафедри хірургії, анестезіології та інтенсивної терапії післядипломної освіти Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, д. мед. н.

Катерина БЄЛКА

«27» 08 2024 р.

